

## ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.  
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

## TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

## INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,  
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Cîsnădiei 3.

Se prenumără și la poste și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Sibiu, 10 Maiu st. v.

Pe malurile Dâmboviței cu „apă dulce“, precum și în România toată, astăzi e și de mare sărbătoare. Se sărbăzează a opta aniversare dela încoronarea regelui și reginei.

În România aniversarea încoronării nu reamintesc numai actul punerii coroanei pe capul regelui și al reginei. Importanța zilei de aniversare este cu mult mai mare. Ziua aceasta reamintesc închiștigarea definitivă a organismului de stat, ridicat sub garanția Europei la grilele Dunării, ca să servească de bulvard al civilizațiunii europene.

Cu aniversarea încoronării, România sărbăzează așadar întărirea definitivă a stavilei puse contra barbarismului, întru apărarea civilizațiunii europene.

România poate sărbăzi cu mândrie aniversarea ei, pentru-că are conștiința, că merită rolul ce Europa i-l-a încredințat. Ba a dovedit cu doispredice ani înainte de aceasta în faptă, că merită acest rol, când, prelungă aceea, că a contribuit la înfrângerea barbarismului asiatic, a mântuit și de rușine și de de-sastru o putere mare, desprețuitoare înainte și nerecunosătoare după-ce a scăpat de necaz.

Am făcut provocare la dovada din urmă, cu toate-că Românii dela Dunărea-de-jos au titluri cu mult mai vechi la rolul lor. Pentru-că deși împărțiți în două organisme de stat, în evul mediu ei au fost, care cu succes au dat piept Turcilor năvălitori în Europa.

Dacă popoarele creștine învecinate cu Românii dela Dunărea-de-jos aveau destulă maturitate politică și subordinau ambițiunile lor particulare interesului creștinătății, care atunci era identic cu interesul european: la hotarele Românilor puterea otomană putea fi frântă demult, cu 3—4 secolii mai înainte, Ungaria rămânea regat întreg, necălcăt de Turci, și acestia nu puteau înainta până înaintea zidurilor Vienei.

Se vede însă, că așa a fost scris să se întâmple. Românii dela Dunărea-de-jos, nu atât din vina lor, cât din a altora, a fost scris să fie siliți la învoeli cu Turcii. La învoeli, care mai târziu n'au fost respectate.

Europa, din cauza multor certuri în stîlul ei, devenise în evul mediu un sat fără câni, cum s'ar dice. Turcii, pe unde ajungeau, făceau ce le plăcea. Nu e mirare, dacă Românii dela Dunărea-de-jos

au fost tractați alături cu popoarele supuse prin puterea armelor, une-ori chiar și mai rău.

Au înghițit Românii și amărăciunile păharului celei din urmă năvăliri, precum și ale consecuențelor ei, ale căror rațe triste s'au întins până în zilele noastre. Dar astăzi vecinii nostri stau mândri la postul lor, cu puteri întinse, scuturând în restimp de treizeci-si-doi de ani de pe sine toată pulberea miseriei din 3 sau 4 secolii anteriori.

Nu numai ca frați de același sânge participăm și noi la bucuria Românilor de preste munți, ci și ca cetățenii unei monarhii, care cu o singură excepțiune, de un timp îndelungat întreține cele mai bune relațiuni cu regatul vecin, înbrăcat astăzi în vestmânt de sărbătoare. Și credem, că relațiunile aceste au să dureze încă, ear' intimitatea lor are să crească, îndată-ce șovinismul, care acum domnesce aici la noi, va face loc unor vederi politice mai apropiate de realitatea lucrurilor și cu totul depărtate de utopiile răsărite din creerii inferbentați de focul maghiarismului.

Noi ținem că este de lipsă, ca relațiunile bune cu regatul vecin să se întrețină și să devină intime.

Prin o sărbare nouă ce astăzi are loc, tronul român e mai consolidat ca până aci.

România așadar în toate privințele bine întărită, la casă s'ar adevăra cuvintele profetice ale principelui Bismarck, că în anul viitor va lipsi tîna din estan, de sigur că nu va sta departe de liga de pace.

Stîrnirea din tîna însă, atînsă de cancelarul de fer, este o eventualitate, care nici cancelarul nu poate spune cu siguranță matematică când are să se ivească. Și el, om fiind, se poate înșela în calcularea sa. Tîna din anul acesta ar pute să se mai întindă și asupra altor ani.

Cu toate aceste, dacă liga ar fi silită a trage sabia pentru a apăra pacea europeană, monarhia noastră ar avea un razim bun la aripa dreaptă, un rașim, care hotărît că ar preput mult și ar și contribui mult la succesul dorit

Împlinim o datorință patriotică, când, deși indirect și din depărtare, participăm la o sărbare, care nu e numai pentru Români de importanță, ci și pentru toți iubitorii de pace și propa-

gatorii civilizațiunii europene, și după cetățenii României, în linia primă pentru noi vecinii cei mai deaproape și care avem mai multe interese identice cu dinșii.

## REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 10 Maiu st. v.

Din parlamentul maghiar.

Altaieri s'a început în dieta din Budapesta desbaterea asupra bugetului ministerului de culte și instrucțiune. După-ce referentul comisiei financiare 'si-a motivat propunerea cu privire la acest buget, ear' deputatul Sztármay, în calitate de reprezentant al comisiei școlare, s'a confundat în nisece contemplațiuni asupra instrucțiunii din Ungaria, a luat cuvîntul ministrul de culte și instrucțiune, contele Albin Csáky, și 'si-a dezvoltat programul seu atât ca ministrul de culte, cât și ca ministrul de instrucțiune publică. Punctele principale ale acestui program în esență sînt acele, pe care le-am împărțit prin telegrama noastră de altaieri. În decursul desbaterii au mai vorbit apoi deputații Kovács, Várady, — acesta a atras atențiunea casei asupra manualelor primejdioase statului, — Stefan Lesko, Ioan Hoek și Fr. Fenyvessy. Întrerupîndu-se desbaterea, ministrul-preșident Tisza prezintă un proiect de lege despre modificarea articolului de lege I: 1883 cu privire la studenții în drept ce fac serviciul militar, ear' ministrul Csáky alt proiect despre modificarea articolului de lege XXX: 1883 cu privire la candidații de profesori ce fac serviciu militar. Amîndouă proiectele se transpun comisiiuni școlare. Ministrul Weckerle răspunde apoi la interelațiunea dlui L. Mocsáry. Răspunsul se ia spre știință. În ședința proxima urmează continuarea desbaterii asupra bugetului ministerului de culte și instrucțiune publică.

O broșură rusească despre cestiunea copiilor slovaci din Ungaria.

Cetim în „Pester Lloyd“: „O bucată de adevărată obrăznicie și minciună rusească aflăm într-o broșură francească din Petersburg de Alexandru Popkov, în care aședarea copiilor slovaci orfani în Alföld se schimonosesc în cel mai nerușinat mod și se tractează ca un fel de „sclavism“. Maghiarii — așa se istorisește acolo, — noaptea prin

gendarmi smulg copii din brațele mamei lor, îi maltratează în fel și fel de chipuri, îi aruncă în vagon și îi tiră la tirgul de sclavi din Alföld etc. După aceea se face apel la Slavi, de a-și răsbuna în contra Maghiarilor, ear' guvernul rusesc e provocat să intervină pe cale diplomatică în numele umanității. — Se înțelege, că noi nu ne demitem la o polemică cu această broșură și renunțăm chiar de a da fabricantului acelu paschil sfatul, ca în aspirațiunile sale umanitare să provoace mai înainte pe guvernul rusesc să intervină însuși în contra rușinoasei și îngrozitoare proceduri a autorităților din Polonia, din provinciile baltice și din țările moscovite. Voim numai să arătăm asupra impregiurării, că domnul Popkov a imprumutat aceste minciuni grosolane dela dl Ambrosie Pietor, care redigiază în T. St. Martin diarul „Narodnie Noviny“ în același înțeles, în care e ținută broșura din cestiune. O dovadă mai drastică pentru „groasnică apăsare“, sub care gem Slovacia din Ungaria, nu se poate închipui, decât aceea care se ofere prin faptul, că numitul Pietor umblă negenat și redigiază o foaie de minciuni panslavistă“.

Se vede, că lucrul merge pe întrecute.

## Visita regelui Italiei în Berlin.

Primirea ce s'a făcut în Berlin regelui Umberto din Italia a fost de tot pompoasă. Decorarea stradelor e admirabilă. Întreaga cale dela gara din Anhalt până la castel, aproape o jumătate mil de lungă, formează o splendidă *via triumphalis*. „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ aduce un articol cordial de întimpinare, în care se dice, că întocmai cum pentru domnitorul Italiei bat inimile Germaniei, așa formează și comunitatea de interese ale ambelor popoare o legătură între stat și stat. Amintind de îmbrățișarea regelui Umberto cu împăratul Frideric al III-lea în Sampierdarena, ceea-ce înseamnă îmbrățișarea ambelor popoare, „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ sfîrșește: Germania e credincioasă față cu Italia aliată, cu care e unită în ce privește scutirea aspirațiunilor de pace și a tuturor bunurilor, care sînt indispensabile pentru promovarea și întărirea bunăstării spirituale și materiale a popoarelor.

## Rusia în alianță cu Turcia.

Sub titlul „Un act de înaltă prevedere politică“, cetim în „Squiptari“: „Prin sferele diplomatice și în cercurile politice se colportează șcirea, că guvernul Țarului ar fi făcut prelungă imperiul otoman o încercare de a ancheta împreună o transacțiune reciprocă de alianță ofensivă și defensivă pentru cazul eventual, când s'ar isca vre-un războiu între Rusia și Austro-Ungaria. Se afirmă, că înalta Poartă, convinsă, că planurile Rusiei ar fi prejudiciabile integrității imperiului otoman, ar fi refuzat pur și simplu propunerea guvernului rus. Mai mult decât atât, se dice, că Rusia vîdînd un refuz categoric și decisiv din partea Turciei în primul punct, ar fi solicitat la Turcia cel puțin o neutralitate în cazul menționat, și că ar fi primit și în acest punct un răspuns negativ.

„Dacă această șcire, pe care o dăm sub toată rezerva, ar fi adevărată, atunci noi Albanезii din Peninsula-Balcenică, care sîntem decisi a muri până la unul pentru integritatea imperiului otoman, felicităm cu toată căldura inimii pe iubitul nostru guvern otoman pentru această purtare atât de prevedătoare față cu planurile iesuitice ale slavismului, plămădite pentru Peninsula-Balcenică.

„Lipsa de sinceritate a Rusiei s'a vădut, ea a dat probe, că după-ce-și face trebile, ajutată de aliați, apoi îi vine gustul și se întoarce a-și înghiți și pe aliații sei.

„Situatiunea politică a imperiului otoman, ca și a Austro-Ungariei, este la cumpănă față cu slavismul. O mică greșală politică este destulă pentru a da nascere unei catastrofe colosale și ireparabile.

„Demnitate ! Prevedere ! Prudență.“

## Unirea americană.

Lumea politică se preocupă foarte mult în acest moment în Statele-Unite de un mare proiect, al cărui principiu a fost votat în anul trecut de congres și a cărui realizare destul de apropiată, — precăt se pare, — ar fi consfințirea practică a doctrinei Monroe în sensul, că ar stabili o legătură strînsă între toate populațiunile Americii-de-Nord, centrale și de Sud, și li-ar permite să reziste ori-cărei ingerențe străine asupra ori-cărui punct din continentul american.

## FOIȚA „TRIBUNEI“.

## La cestiunea revoluțiunii maghiare.

Un venerabil bătrîn, care a luat parte activă la evenimentele din 1848, ne trimite următoarea scrisoare:

În foia „Tribunei“ din 13/25 Aprilie Nr. 83 s'au reproduș din numărul festiv al diarului „Românul“ o schiță sub titlul „Revoluționarii români și cei maghiari“, în care se reproduce în traducere o scrisoare a lui Kossuth către Bem de următorul cuprins:

„Am onoare a te încunoscîința, că dl Bălcescu, reprezentant și împuternicit al partidului național din România, mi-a înaintat un raport al seu despre misiunea ce 'și-o luase, de a parlamenta cu revoluționarii ardeleni, și că 'mi-a predat și o declarațiune a lui Iancu, în care sefiți promit a prepara spiritele populațiunii pentru unire.“

Autenticitatea scrisorii lui Kossuth către Bem nu o am tras la îndoeală, cu atât mai puțin pot ave vre-un scrupul în privința ei acum, după-ce ea s'a reproduș întreagă în foia „Tribunei“ Nr. 100, ba sînt de convingere, că Kossuth, în strîmtoarea sa, a fost silit a scrie lui Bem și a-și încurajarea soldații cu tot felul de speranțe culese din vînt; neg însă categoric, că Kossuth ar fi primit din mîna lui Bălcescu ori dela altcineva o declarațiune subscrisă de Iancu, în care acesta să fi promis a pregăti spiritele pentru unire. Nu. Pentru-că îmi este încă în vie memorie, că în ziua, în care dl Bălcescu a pășit în Cămpeni, am fost de față la convenirea ce a avut cu Iancu în casele lui Teocu Todor

Bălcescu se silia a-și valida părerile prin descrierea despotismului muscălesc, ear' Ardelenii îi opuneau crânceniile terorismului maghiar.

Cu toate aceste Iancu, din deferență către dl Bălcescu, a convocat o conferență în Zlatna, la care au luat parte împreună cu Iancu, Balint, Axente, Moldovan, Vlăduț și alții; nu era însă putere omenească, care să fi putut înșufla Românilor simpatie pentru cauza nedreaptă a Maghiarilor, care prin „nemzet egység“ decretase desnaționalizarea Românilor și a tuturor nemaghiarilor.

Dealtmintrelea dorința lui Kossuth era, ca Iancu și conșoții să dea voe armatelor maghiare bătute de Muscali a se retrage în munți și a se apăra de aici. 'Is-a răspuns însă, că aceasta se poate întîmpla numai pășind preste cadavrele Românilor.

Este adevărat, că a dîs Axente, că Moșii și în special batalionul seu ar ține foc și cu Muscalii, dar' aceasta s'ar pute întîmpla din alte motive, ear' nu de dragul și la inițiativa lui Kossuth.

Așa dl Bălcescu s'a depărtat din munți (condus chiar de mine până în Ighiu), fără a duce pentru Kossuth vre-o mîngăiere, cu atât mai puțin o declarațiune, de care se face pomenire în scrisoarea către Bem, și dacă cumva totuși ar exista o astfel de declarațiune, aceea este un falsificat.

Ar fi și absurditate a crede, că Românii, care considerau uniunea de mormîntului națiunii lor, care o au combătut cu armele până la căderea terorismului maghiar, care au vădut trăsura caracterului lui Kossuth din scrisorile acestuia adresate lui Dragoș și Hatvani, care au vădut purtarea Maghiarilor în

toată țeara și mai recent în Abrud, care deplîngeau moartea lui Buteanu, Dobra, Molnar și alții; acum deodată ca prin o minune să se fi înamorat de Kossuth, care prin „nemzet egység“ a decretat stîrpirea nemaghiarilor și a arborat flamura războiului civil.

Simpatia Românilor din România pentru cauza Maghiarilor este explicabilă, pentru-că din depărtare îi seduceau enunțatiunile frumoase de egalitate și frățiețate.

Dacă se întîmpla însă, ca oare-care din ei să treacă Carpații, să vadă semnele frățiețării și ale libertății maghiare pe toate dealurile, să contempleze prin comitate judecătorești de sânge (vérbiróság) și pe cîmpie cetele extingătoare (irtó-csapat) conduse de Ienești, se răcia simpatia pentru cauza maghiară, prindea arma și o întrebuița în contra maghiarismului, precum au făcut-o generalul Adrian, Vițian, Dinca, Bălăceanu ș. a.

Unul care a luat parte în compania Moșilor.

## Schwarzfeld și Alexandri.

Ochire critică.

Douăzeci-si-doi de ani, decînd dl V. Alexandri a scos la lumină însemnata sa colecție de „Poesii populare ale Românilor“, și până acum nu s'a încercat nimeni a o supune unei cercetări critice serioase.

Cu aceste cuvinte pline de modestie, un nou critic, un critic imparțial, un critic plin de iubire pentru poporul român, dl M. Schwarzfeld, autorul „Apropour-ilor lui Cilibi Moise și al istoriei Ovirelor în România, începe în sfîrșit, după douăzeci-si-doi de ani, a supune

poesiile dlui V. Alexandri unei critice serioase.

Și eată cum procede acest autor:

Mai întîiu spune în treacă și de parădă câte-o părere a dlui G. Dem. Teodorescu, a dlui A. D. Xenopol, a dlui Hașdeu despre poesiile populare ale dlui V. Alexandri și apoi, ca pe nisece critici puțin serioși, îi lasă deoparte și începe d-sa:

„Întîiu în chip de erudiție, ne spune într-o notă titlul cărții de care este vorba: „Poesii populare ale Românilor“, adunate și întocmite de Vasile Alexandri, București 1866 etc., apoi ca-și-cînd nici n'ar fi scris și corectat și subliniat însuși domnia-lui cuvîntul întocmite din notă, aleargă într'un suflet, dă busta la dl Alexandri și pe nerăsuflă începe să-i facă o lecție lungă, nesfîrșit de lungă, despre „Folklor“ și despre însemnătatea „Folklor“-ului, și apoi pe basa acestei lecții, fără să țină seamă, că din spusa dlui V. Alexandri însuși rezultă, că în această colecție nu s'a avut în vedere cerințele „Folklor“-ului; fără să țină seamă, că dl Alexandri numai ca amator de poesii populare 'si-a adunat poesiile din popor, fără să țină seamă, că dl Alexandri, ca artist, n'a putut să lase să-i easă de sub peană incorecte și cu neajunsuri, precum le găsisse, și mai mult, fără să țină seamă, că autorul, dacă a făcut adausuri pe un fond popular, neapărat că adausurile le-a făcut în chipul cum vedea, cum înțelegea și cum îi plăcea lui să vadă gîndind pe popor, și fără să vrea să scie dl critic, că și ceilalți culegători de poesii populare, ca de exemplu Anton Pann, și alții au întocmit poeziile pe care le-au cules, — căci obiceiul întocmirii este vechiu și datează încă de pe la vechii cronicari, — dl critic serios începe un

întreg rechisitor pe seama dlui Alexandri, spunînd, ba că a țters, ba că a adaus, ba în sfîrșit că nu s'a ținut de regulile „Folklor“-ului. Eară pentru a dovedi toate aceste, pune față în față bucăți, când luate din două diferite ediții ale dlui Alexandri, când poesi de ale dlui Alexandri cu ale lui Anton Pann etc.

Și ce face cu acestea?

Dl Alexandri spune însuși că le-a întocmit, și dacă însuși spune, ce nevoie mai este de dovedit, că le-a întocmit? Sau dacă le-a întocmit, de ce n'ar fi putut să le și reintocmească? Care dintre „folklor“-iști ar fi dorit să aibă ediția I, n'avea decât să 'și-o iee, sau care poftia să aibă poesi neîntocmite, nu avea decât să se adreseze la popor, cum a și făcut dl Hașdeu.

Prin aceea, că se pun față în față două poesii din două ediții diferite de ale dlui Alexandri, nu se aduce nici un folos deosebit. Un adevărat serviciu, ar aduce o colecție populară neîntocmită; căci dintr'un studiu paralel al dlui Alexandri cu o colecție „folklor“-istă s'ar vedea numai personalitatea d-sale: ce idei are despre popor, sau cum îl simte, cum îl vrea; ear' din comparația a două ediții proprii nu iese decât un studiu asupra dlui Alexandri de atunci și a dlui Alexandri de astăzi. Și dacă criticul pune o poesie întocmită de domnul Alexandri față cu alta întocmită de Anton Pann (căci și acesta le-a întocmit), earăși el nu face mai mare folos decât criticii neserioși din cei douăzeci-si-doi de ani trecuți.

De exemplu, Anton Pann dice:

„Am iubit un logofăt,

„Pe nume să vi-l arăt,

„Numele lui Trandafir,

„Dușmanii 'mi-l pun la bir.



Ar fi vorba să se întocmească un fel de imens *Zollverein*, ai cărui membri ar aplica toți un tarif vamal uniform tuturor produselor importate din alte țări ale întregii omeniri. Toate republicile asociate ar adopta aceeași monedă, același sistem de măsuri și greutăți, aceeași legislație pentru regulamentul mărcilor de fabrică. S'ar înființa un tribunal de arbitrii, cu însărcinarea, de a regula pacific ori-ce neînțelegere s'ar ivi între una sau alta din republicile ce au încheiat convențiunea, și cu însărcinarea, de a lua măsuri pentru dezvoltarea mijloacelor reciproce de comunicație pe apă și uscat și de a stabili principiile comune pentru extradarea criminalilor.

Se știe, că diferitele state, cărora Statele-Unite au propus de a desbăte condițiile acestei uniri imense, au primit în mod favorabil primele propuneri și că un congres se va întruni la Washington la Octombrie viitor spre a delibera.

## CORESPONDENȚA

„TRIBUNEI“.

Câmpie, Maiu 1889.

(Șapte din public). E cunoscut, că menirea și scopul ori-cărei întreprinderi naționale-culturale — este folosul moral și material ori ambele combinate laolaltă; și nici nu ne putem plânge de indolență în ceea-ce privește prigrinul material ori intelectual al publicului român, drept dovadă și Nrul 101 a. c. al prețului nostru organ de publicitate „Tribuna“ aduce la cunoștința publicului român o referată precăt de satisfăcătoare despre rezultatul moral și material al reprezentațiunii teatrale de diletanți împreună cu joc, ținută la 5 Maiu a. c. în Cluj.

Greutatea de a-ți validita voința în mod moral și material și nu departe de centru, — soarta ții destinează o poziție, în care toată mișcarea, vorba și fapta se întîmplă într'un mod mecanic, — lămursece pe deplin lipsa demult simțită, de a aduna rindurile acelor, care sînt chemați și capabili a conduce destinele noastre culturale-naționale, a ne face posibilă progresarea pe toate terenurile. Pe la anii șaptezeci, — când în capul mișcărilor culturale locale și provinciale (înțeleg Clujul și cercul Clujului) se afla eruditul și binemeritul prof. de univ. emerit. dl Dr. Gr. Silași, încă aveam fericirea de a vedea lucruri, de care numai onoare ne făceau și înaintea străinilor.

Însă se revin la obiect, pe mine Nrul 101 al „Tribunei“ m'a surprins cu totul din alt motiv. Adese-ori se ivește împregiurarea, că ne identificăm părerile, că opiniunea e comună, însă nici unul nu și-o exprimă din diverse motive, — nu-și dă verdictul și lasă reul nesănat, —drept-aceea și eu numai opiniunii publice dau expresiune prin aceste șire, cel puțin așa cuget eu.

Ce se întîmplă mai adese devine cotidian și nu are aceeași importanță, — ear' ce e mai rar și neașteptat, e mai surprinzător. Așa și eu în numărul amintit am observat după o „jumătate de deceniu“ un ce neîndatinat și în centrul cercului nostru, un ce nici din punct de vedere juridic, nici moral considerat de obligator: raport despre

„El de frică s'a răznit  
„Și s'a dus, n'a mai venit“.

Ear' dl V. Alexandri dăce:

Am iubit un Trandafir,  
Dușmanul l-au pus la bir.

El de frică s'a răznit  
Și s'a dus la haiducit.

Adecă, precum se vede, într'un loc e un logofet, în alt loc e un Trandafir, și cu toate aceste, Anton Pann are dreptate, căci dacă logofetul s'a dus și n'a mai venit, e foarte natural, și era încă și mai natural pe vremea aceea, ca logofetii, ficiori de prin curțile boeresci, adecă oameni deprinși a sta la umbră și a lene, logofetii de cei care erau iubiți prin sate decătră nise fete de aceeași tagmă ori cel puțin cu aceleași dorințe, dacă se vedeau cam strimtorăți, își luau frumusețea într'o seară catrafusele și se duceau în alt loc să-și caute alt stăpân mai bun și mai puternic, care nu numai să nu-l pună la bir, ci încă să-l apere; și dl Alexandri are de asemenea dreptate, căci un Trandafir, un flecău sdrăven plin de viață și de putere, un flecău iubit de o fată, care admiră și cântă puterea, curajul și îndrăzneala, un așa flecău, dacă se vedea strimtorat, dacă nu putea trăi în satul lui și era nevoit să se ducă, nu putea să se ducă decăt la haiducit.

(Va urma.)

venitele și suprasolvirile convenirii sociale-românești sus amintite. \*)

Cu atât mai mare fmi fu surprinderea, că la noi mai toate petrecerile se arangiază și s'au arangiat pe contul și în favorul fondurilor destinate pentru scopuri filantropice. Eu nu mă îndoes în conșiențiositatea antecesorilor administratori, departe de mine acest cuget, ba ar fi un act de nerecunoștință pentru zelul premers, suscitând astfel de lucruri, voină și nisuiindu-mă doară a le atribui nise intențiuni rele, drept-aceea doresc și mă rog a 'mi-se considera modestele rinduri a cu un lucru de un interes comun, pentru-că fără nici o măgulire, trebuie să ne concedă ori-și-cine, că și noi cești din provincie ne interesăm de cauzele noastre culturale-naționale, nu mai puțin de fondurile adunate în mod colectiv.

După părerea generală, concesionile, pe care ni-le putem face unii altora prelîngă jertfirea principiului *propter bonum pacis*, este interzis bărbatilor, care sînt considerați ca mandatori ai publicului românesc. Ar fi o greșală a cugeta, că cultura națională poate fi reprezentată și promovată prin oameni, care în viața publică se sfiesc de publicitate și doresc a mă pute convinge, că nici nu e așa.

Simțul național în abstracto fără de concretizare în fapte, nu-l dorim; și aceasta trebuie să o spunem, că se se scie, că aceia, care au ambițiunea de a sta în fruntea mișcărilor naționale-culturale, trebuie să fie și ei naționali în toată puterea cuvîntului. Acum sperînd a fi atins o coardă din cele mai susceptibile, — nu va lipsi nici ocașiunea, de a satisfac și celei mai ferbite dorințe a contribuabilului public românesc. După toate aceste, nu am decăt să gratulez reprezentanților comitetului petrecerii din 5 Maiu a. c. Domnilor Al. Halîță și Cassiu Maniu, îndeosebi însă norocosului inițiator, dlui Dr. Aurel Isacu, pentru punctuositatea, energia și zelul manifestat și cu această ocașiune, cauzînd prin aceasta și publicului român o surprindere într'adever plăcută.

Servius.

Comitatul Sătmar, Maiu 1889.

(Încă odată cestiunea *banchetului Weckerle din Baia-mare*). Întîmpinarea dlui protopop din Baia-mare St. Bilțiu din Nrul 99 al „Tribunei“ relativ la cele scrise prin mine în Nrul 89 al aceleiași diar, nu este altceva, decăt o însinuare proprie, constatarea faptei sale neromânești, comisă prin prezentarea sa la *banchet* și prin toastul ridicat în onoarea ministrului de finance Weckerle, fără a fi aprobat nici de Români din provincie, ba nici chiar de Români prezenți. — Se poate deci cu drept cuvînt aplica proverbul: „*Qui se excusat, incusat*“. Și încă publicul mare românesc este deplin orientat.

Deoarece-ce însă dl protopop afirmă în întîmpinarea sa, că eu aș fi atacat vehement onoarea lui, că eu aș fi falsificat vorbirea lui, am fost grobian, malițios, stau tupt în tufă și altele, am datorită a-i aduce la cunoștință, că toate aceste însinuări sînt numai efluxul inimii lui amărte; pentru-ce? — nu sciu.

Drept este aceea, că totdeauna 'mi-am ținut de datorită națională a controla faptele neromânești din respect față cu cauza română publică și față cu înșiși aceia, care aceste le-au comis, ca așa în viitor să se abțină dela săvîrșirea unor fapte, care compromit cauza română.

Eu am dîs, că d-ta, dle protopop, te-ai adresat cătră ministru în numele tuturor Românilor alegători ai cercului Baia-mare, și în numele acestora ai depus la picioarele, — sau fie dar' în mâinile, — lui omagiile și devotamentul.

Și ce dîci, dle protopop, în întîmpinarea d-tale, tot aceea ce am afirmat eu, adecă: „Salut pe Excelența Sa dl ministru de finance al Ungariei din partea Românilor acestui ținut“ și depun soartea acestui popor în mâinile dlui ministru.

Unde este, aici falsificarea vorbirii domniei-tale.

Referitor la exordiul și tenoarea vorbirii d-tale dle protopop, eu nu am altă observațiune, decăt că ai bătut, precum dîci, eu multă lealitate și prevenire, toaca la urechia surdului, ai manifestat prea multă credulitate și naivitate, cunoscînd însuși d-ta multele favoruri date prin oamenii guvernului Românului, precum și aceea, că lealitatea Românilor a fost și este răsplătită prin desprețuire sistematică.

Unde este consecuență aici, cum poți să crezi, că dl ministru este amic al Românilor?

Eu, dle protopop, te asigur, că nu am voit a-ți ataca onoarea temută, ci simpla 'mi-am propus a te trezi, dacă se poate, din somnul inconșienței de principii și a te face atent, că nici d-ta, nici altul, ori-cine se fie acela, fără controlă nu poate și nu va pute comite

\*) Dl corespondent se pare a nu fi tocmai bine informat, căci chiar în coloanele acestui diar au fost publicate unele dări de seamă, dar se înțelege, nu atât de culant ca de astădată „Red.“ „Tribunei“.

nici o faptă compromițătoare pentru Români din acest comitat.

Însinuarea de grobian și malițios, făcută la persoana mea, nu este altceva, decăt tresărarea conșienței și adîncă durere a sufletului d-tale, că până acuma 'ți-ai făcut chefurile după plac și fără controlă, ear' acuma a sosit timpul, când din mai multe părți auzi cuvîntul „veto“ și 'ți-se controlează faptele, pe care cu multă gîreție le-ai comis mediat și imediat într'adever tupt în tufă, atunci când credincioșii din Baia-mare și giur ar avé lipsă de un bărbat energic, diligent, deschis la inimă, sfătuit sincer și apărător conșc și fără multe interese particulare, care nici-decăt nu convin cu interesele comune.

Sau cuteza-vei, dle protopop, a afirma, că ai stat și stai la culmea chemării d-tale, ca Român și preot; Românul bun își crește familia sa românească; ear' nu așa ca d-ta, care graiu românesc nici că auzi în giurul familiei d-tale, încât străinii, care despre așa ceva nici idee nu au, stau uimiți și se întrebă, că oare protopop și preot român este în Baia-mare? Cuteza-vei a nega, că nu te retragi din tot locul, de unde nu aștepi ceva interes și folos; ce-ți este terenul de activitate ca preot și protopop? — Spune-ne, căci noi nu observăm nici o schînteie de activitate din partea d-tale!

Clubul, despre care faci d-ta amintire, în sensul explicat de d-ta nu există; există însă unii bărbăți conșciențioși, drepti la inimă și suflet, cătră popor cu adevărată căldură și alipire, — nu în vorbă, ci în faptă, — care vîdîndu-te pe d-ta rățcit și depărtat de adevărata chemare ce trebuie să aibă tot Românul inteligent, fie preot, fie mirean, și-a tras seama, că lucrurile nu merg așa bine, deci se poate întîmpla ușor, ca masca, care o vezi pe fețele celor din clubul amintit, dar' în faptă numai d-ta o porți, și încă până acum cu multă istețime, va căde și faptele d-tale se vor dovedi în deplina lor golătate.

Eu nu cunosc nici un Român, — afară de d-ta, — care să fi conlucrat după sistemul d-tale la conturbarea armoniei mult dorite; ba este secret public, că d-ta, — mă iartă, sciu că te doare, căci adevărul pe cel nedrept grozav îl ajunge, — nu ești bărbat sincer și se susține, că nu prea alegi nici mijloacele, nici persoanele, când voesci a-ți ajunge scopurile, ba se dăce că ar fi și date pozitive în mâinile unora despre nesinceritatea d-tale pe mai multe terene.

Vezi, dle protopop, — peatra aruncată în mine poate să cadă pe capul d-tale, deci fi precut, și dacă ai votat contra acelor 400 membri comitatensi în cauza „dării de cultură“ *széchenyi-án*, urmează totdeauna asemenea fapte nobile și românești, — nu participa acolo, unde ca preot și Român și ca aderent al programului național din Sibiu nu ai loc, învață-te a distinge bine „*qui bene distinguit, bene docet*“; fi bărbat de principii în orice împregiurări, nu lucra pe ascuns cu șireție, considerînd numai propriul interes, și atunci nu vei întîmpina atacuri, ci iubire și stimă nefățărită, din contră nu voiu înceta cu toată ostăciunea a te urmări și a sbiciui faptele nedemne de un preot-protopop și Român.

Și în fine cu mai mult drept îți dăce eu: „*Quid-quid agis prudenter age et respice finem*“.

## CRONICĂ.

**Doliu de Curte.** Pentru Friderica Franciscă Augusta Maria Hedviga, veduva-regină a Bavariei, se va ține doliu de Curte în Viena dela 20 Maiu până la 2 Iunie. Dela 20 până la 28 Maiu doliu adînc, ear' dela 28 Maiu alte șese zile doliu mai puțin strict.

**Archiducele Frideric**, după-cum se scrie din Pojon, a plecat la München, ca reprezentant al Maiestății Sale Monarchului la înmormîntarea reginei-mame.

**Archiducele Albrecht** și mai târziu principele Lobanoff au făcut în 19 I. c. vizită principelui de Montenegro în Viena.

**Numiri.** Ministerul reg. ung. de justiție a numit de jude la trib. din Deva pe Iuliu Kontz, subprocurorul dela procuratura din Deva. — Ministrul de finance a numit pe practicantul de perceptor din Sătmar Emil Papp de oficial cl. VI. la perceptoratul din Zălău.

**Transferare.** Ministerul reg. ung. de justiție a transferat reciproc, la cererea lor proprie, pe președintele trib. din Lugoj Ludovic Szirós și pe președintele trib. din Becicherecul-mare Francisc Peczély.

**Maghiarisare de nume.** „*Budapesti Közlöny*“ publică următoarea schimbare de nume: Mauriciu Kohn în „*Sarkadi*“.

**Camera advocațială din Cluj** anunță, că advocatul din Cluj Alexie Bokros, la cererea proprie, a fost șters din lista acelei camere.

**În amintirea învingerii dela Aspern.** Astăzi regimentul de infanterie Nr. 31 Mecklenburg-Strelitz din Sibiu a sîrbat în biserică romano-catolică amintirea învingerii dela

Aspern asupra Francezilor. Lupta la Aspern a avut loc la 22 Maiu 1809; Austriacii erau sub comanda Archiducelui Carol, ear' Francezii erau comandați de Napoleon I.

**Școala de cadeți din Sibiu.** Comanda c. r. a institutului de cadeți din Sibiu anunță, că pentru viitorul an școlastic se vor primi în institut 50 de frecutanți. Cererile de primire au să se facă până la 25 Iulie a. c., cererile mai târziu întrate nu se vor lua în considerare. Broșuri asupra organizației și condițiilor de primire în această școală se pot cumpăra dela librăria lui W. Seidel din Viena și a lui Schmiedeckede din Sibiu cu 20 cr. În organizația acestei școle s'au făcut unele schimbări, ca în toate institutele militare. Cei interesați pot ceti aceste schimbări publicate în „Tribuna“ Nr. 103 din anul acesta.

**Asentarea în comitatul Sibiului** s'a început astăzi în 22 Maiu în sala cea mare a casei comitatului.

**Societ. bisericească-literară „Alexi-Sîncai“ în Gherla.** Membrii ordinari ai societății bisericești-literare „Alexi-Sîncai“ în 9 Maiu st. n. s'au întrunit în o ședință electorală, pentru constituirea noului birou pe anul societății 1889—90; astfel sub preșidiul dlui Dr. Ioan Popu, profesor de s. teologie, și în prezența dlui Eusebiu Cartice, rector seminarial și supravăghietor societății, și-a ales un nou birou, consistînd din următorii: Ciril Negrutiu, cl. în a. III. președinte; Ioan Popu, cl. în a. III. vice-președinte; Aureliu Ciurileanu, cl. în a. II. secretar și notar al corespondențelor; Iosif Onciu, cleric în a. III. cassar; Traian Deacu, cleric anul II. notar al ședințelor; Gavril Berinde, cleric în a. II. bibliotecar; Valeriu Muresianu, cleric în anul I. arhivar; Alexandru Babanu, cleric în anul I. controlor. — A. Ciurileanu, secretar și not. coresp.

**Examen de limba maghiară.** Pentru acei învețatori ai școalelor populare germane și române, care n'au dexteritatea de a prelege ungurese, dar' ar dori să o aibă, se va ține în Cristurul-săcuiesc examen dela 28 până la 30 Iunie, la preparandia de stat. Cei-ce voesc să depună examen au să se însinuc consistoriilor lor de cerc până la 15 Iunie.

**Un notar suspendat.** Vice-comitele comitatului Solnoc-Dobăca a judecat la perderea oficialii seu pe notarul cerc. din Oena-Dejului, Alexandru Mika, pentru purtarea lui contra legii și pentru unele abuzuri în oficiu. Notarul însă a apelat la comisiunea administrativă a comitatului și aceasta a aprobat hotărîrea vice-comitelui. Aceste le spune „*Kolozsvár*“. Oare nu sînt și alte motive, mai ales „nepatriotice“, pentru care e suspendat notarul?

**Un istoric premiat.** Comisiunea istorică a academiei maghiare a pus un premiu de 20 galbini pentru cea mai bună descriere istorică a vre-unui răboșiu ungar. Opul premiat este „*Nándorfejérvár bukása*“ de Ludovic Kiss, profesor la școala reală din Seghedin.

**Veteranii fără săbii.** Ministrul Baross, conducătorul interimar al ministerului de interne, a cerut dela ministerul de honveți, ca să oprească pe „răboșnicii“ veterani de a mai purta săbii. Chipiu militar pot și de acum să poarte. De sigur veteranii, bravii ostași „de odinioară“, se vor scărbi de acest ordin, pentru-că soldatul, și mai ales soldatul „adeverat“ din vremile vechi și bune, cum s'ar pute să n'aibă el armă?

**Monumentul poetului Grillparzer** se va desvîli mîne în 23 I. c. în Viena. Figura statuei e lucrată de Kundmann, creatorul statuei lui Schubert și Tegethof, relief-urile sînt de Weyr și partea arhitectonică de Hasenauer. Figura poetului e cioplită ședînd. Statua e de marmură de Laas și Sterzing.

**O sinucidere în biserică.** Diarul „*Drau*“, din Esseg spune, că Vineri în 17 I. c. crinicul bisericii din Brunov, în Moravia, s'a spînzurat în biserică chiar lîngă altar. Causa sinuciderii nu se scie. Biserica profanată a fost închisă a doua zi și va sta închisă pentru popor până când nu va veni episcopul să o sfințească a doua-ori.

**Un honved înecat.** Honvedul din comitatul Solnoc-Dobăca cu numele Ferdinand Roman, scaldându-se în Murș la Murș-Oșorheiu, s'a înecat.

**Falsificatorul Novak din Viena**, care a fugit din temnița din Monaco, a fost prins de poliția din Paris.

**Moștenitorul tronului României.** Cetim în „*Democrația*“: În ședința de Vineri, 5 Maiu, a sf. sinod s'a petrecut un act de mare însemnătate și care face mare onoare înaltului corp bisericesc. Sărbătorită fiind de țeară întreagă regularea definitivă a moștenirii tronului, toată lumea se aștepta, ca și sfînta noastră biserică național ortodoxă să sancționeze bisericesce pe A. S. R. principele Ferdinand al României ca moștenitor al tronului. Și biserica nu a întărdiat. În ședința de Vineri, P. S. Sa episcopul Ghenadie al Argeșului, luînd cuvîntul, a arătat, că după-ce cestiunea moștenirii tronului a fost regulată politic și în deplină conformitate cu constituțiunea noastră, a venit rîndul bisericii de a primi în rugăciunile ei pe viitorul rege al României. P. S. Sa episcopul de Argeș lasă întregului sinod plăcuta datorie de a alcătui formula de pomenire a principelui moștenitor atît la Ictenie, cît și în mijlocul bisericii. P. S. Sa Ghenadie a fost feliicitat de întreg sfîntul sinod pentru această românească inițiativă. La alcătuirea formulei, după-căt ne-am putut în-

forma, au participat I. P. S. Sa Metropolitul primat, P. S. S. Partenie episcopul Dunării-de-jos, P. S. Sa Ghenadie episcop de Argeș și P. S. Sa Ghenadie episcop de Rimnic, aducînd fiecare câte un proiect de formulă. Sf. sinod a aprobat, precăt scim, proiectele de formulă ale P. S. S. Partenie al Dunării-de-jos și P. S. S. Ghenadie al Argeșului în combinare. Aducem omagiile noastre întregului sinod pentru această românească faptă. Când vom fi mai cu deamîntul informați, vom aduce formula votată în întregul ei.

**Nonl director al teatrelor din România.** În locul dlui Caragiali, care a demisionat, s'a ales de director al teatrelor din România C. B. Cantacuzino. El a și intrat deja în funcțiune.

**Animal antediluvian.** Se serie, că lîngă Palota (Mehediți) în România s'au descoperit resturile unui animal antediluvian. Învețatorul rural dela numita comună a adus la Severin o falcă din el, care e de o mîrime extraordinară.

**Regele și regina Greciei** vor pleca în 22 I. c. la Petersburg. Suveranii au hotărît să iee drumul Triest—Viena—Berlin. Vor rămîne puțin timp la Viena și vor petrece câteva zile la Berlin.

**Pontificele din Roma bolnav.** Diarul „*XIX Siècle*“ a primit din Roma o telegramă, în care se anunță, că Papa a fost apucat de o indispoziție subită, care prezentă un caracter de tot serios.

**Prima femeie în Londra doctor de medicină.** Universitatea din Londra a dat în septemina trecută diploma de Dr. în medicină doamnei Scharlieb. Dînsa încă în 1883 a absolvat facultatea de medicină, a plecat apoi în India și a practicat 5 ani între indigenii de acolo. Acum e numită de medic al spitalului pentru femei în Marylebone Ward.

**Explosiunea unui magazin de pulvere de pușcă.** În 17 I. c. a bătut furtună preste Dresda, fulgerul a lovit într'un magazin de pulvere de pușcă și l'a asvîrlit în aer. Explosiunea a fost grozavă. Bărnelor au sărit la înălțimi de 500 metri în aer; în magazin erau 1000 de granate. Tunetul exploziunii s'a auzit cale de 5 oare. Nici un om însă n'a fost rănit.

## Amintiri istorice.

Dela

Paris la Stambul.

Calătorie făcută în 1853

de

C. A. Rosetti, Goleșci și D. Brătianu.

Galipoli, Joi 22 Decembrie 1853.

Nu puterăm pleca ieri. De dimineață dl D'Andreas ne duse la Caimacam, ca să luăm tescherelele. Acolo cu cafele și ciubucele turcesci, cu dus și venit, perdurăm mai 2 oare.

Ieri-seara chemarăm pe hangiu să vie să plătim, veni, intră, și după el unul cu ciubucul în gură și altul cu nerghileaua. Ședură. „E! Căt îți sîntem datori?“

„Nu sciu; ce vrei?“

„Câte cafele?“

„Nu sciu, n'am scris.“

„Căt odăile pe zi?“

„Căt veți voi!“

În sfîrșit prin ajutorul acelor doi arbitrii, care interveniau, făcărăm o aprefiere aproximativă și îi plătirăm.

Fuserăm apoi la dl D'Andreas.

Acolo avurăm o surprindere plăcută; el, care îngăna ceva piano, ne îngăna un cîntec românesc.

Acest om, deși nu ne scia nici măcar numele și nu îi furăm recomandări decăt printr'un singur cuvînt al căpitănelui lui „Eu-rotă“, a fost destul de amabil cu noi, ni-a ajutat, ni-a înlesnit găsirea cailor, tescherelei etc. etc.

Îi sînt dator oare-care recunoștință și aș voi să pot să-i trimit într'o zi un mic suvenir. Acum sînt 6 oare și jumătate. Așteptăm diua și Cavasul, ca să plecăm.

Chichan sau Cașhan, Vineri 23 Decembrie 1853.

Sîntem aci într'o cameră pe trei saltele de un deget de groase, așternute pe jos, și-mi pare un loc civilizat și o cameră comodă în comparațiune cu aseară.

Am plecat ieri la 8 și jum. de dimineață, noi trei, un Arap, care mai ducea un cal cu gîamantanele noastre, și un Cavas.

Șăile noastre ruină, ca tot ce este turcesc, caii gloabe de cele mai proaste și noi, eu cel puțin, de 16 sau 17 ani decănd n'am mai încălicat.

Adaugă apoi, că nenorociții nostri de cai au un pas foarte mic, astfel încăt la fiecare 4 sau 5 minute eram siliți a merge în trapet un minut, ca să ajung pe Cavas și pe Arap, care mergeau înainte.

Prelîngă aceasta aveam și o cismă, care îmi strîngea tare negul. Astfel preste trei oare după plecare, prelîngă un guturai din cele mai strășnice, mă duseș sedutul, pulpele și negul.

În sfîrșit pe la 4 și jumătate ajunserăm la un sat turcesc și conductorii se opriră aci



Întrebăm de este o cameră pentru noi și ne spun foarte bine. Până una-altă ne puserăm pe laviță de afară a cafenelei. Comandaram să ne frigă o găină și să ne aducă ceva ouă, și beaurăm câte o cafea.

Preste o oară veniți să ne spună că este gata camera. M'am dus eu întâiu să o ved.

La ușa unui grajd cu alt grajd. Adeca patru ziduri fără fereastră, în care n'a străbătut soarele nici-odată, și o rogojină așternută pe pământ. Am chemat pe tovarășii mei, care se odiehnă și ei, și îi întrebăm apoi de nu va fi prin puțină să ne culce alt-undeva, căci acolo pe pământul gol ne temem. După mai multe sfaturi ne dăse, că de voim, să ne culcăm în cafenea; dar' că trebuie să așteptăm până să fugă musafirii, care fumau și beau cafea.

Întărăm în coșar, și până să ne vină găina, eu ferbeam apă, Dumitru se vâietă și Stefan durmia. În sfârșit pe la 7 care mănăram. Stefan se culcă earăși, și eu luai cartea. (*Sou. du p. par de Flotte* \*) și cetisem până la nouă oare, când veniți să ne spună că putem merge.

Ne duserăm îndată, când ce să veți? În loc de a fi goală, cum ne dăse, era sală comună; cămăliari, Cavasii, Negru etc. Ne culcăm mai îmbrăcați.

Guturaiul, durerile trupului și sgomotul ne deșteptară adese, căci la fiecare oară sau două oare se scula câte unul ori doi, beau câte o cafea și ear' se culcau. În fine la 6 oare mă sculai și eu; guturaiul era tot tare și durerea muschilor și mai tare. Astăzi plecarăm la 8 și jumătate și merserăm până la 1 fără a sta. Măncăram nise ouă și pâstrămă și la 4 și jumătate ajunserăm aci prăpădiți, spetiți.

Juincepri, 25 Decemvrie.

Astăzi se împlinesc 9 ani decând perdui pe maica mea\*\*). Cum dar' petrecui această aniversare.

În adevăr m'am gândit neîncetat la dînsa, am susinat, dar' nu mai avui durerea și focul acela din anii trecuți. Astăzi fu și antea dîi de iarnă ce' avui în anul acesta.

Dela Malta, afară de vre-o două zile, toate celelalte fură zile de primăvară sau de toamnă, zile calde și nopți luminoase.

Ieri plecarăm pe la 8 și jumătate, ziua era noroasă, dar' nu era frig; pe la 12 ajunserăm la un sat, și cum intrăm în grajd sau cafenea (tot una este pe aci) începură tunete și ploaie mare; eu insistai a pleca; dar' Cavasul nu voia și tovarășii mei tăceau; tăcui atunci și eu și ne întoarserăm la coșarul Grecului, unde seșurăm în întunecere până aji la 8 și jumătate oare, când plecarăm.

Aji avurăm frig și polău până la oarele 11. Picioarele îmi erau degerate; seara la 4 și jumătate sosirăm aci în conac la un Turc. Voia să ne culce în cafenea, dar' protestai. Atunci veni într-o ruină deasupra grajdului, așternu rogojine și trei saltele, și eată-o transformată în hotel. La 5 și jumătate intrărm. Stefan adormi, Dumitru sta culcat și eu scrisesem Mariei.

Acum așteptând cina, voiu ceti.

Adrianopol, 29 Decemvrie.

Am ajuns la 26 seara pe la 7 oare. Muriam de durere de cap și nu găsii decât ear' un coșar grajd. Am căzut pe o velință așternută pe jos și am adormit.

Ebibzé, 30 Decemvrie, 5 și trei sferturi seara.

Am pornit pe la 8 oare și am ajuns aci la 3 și un sfert. Ziua a fost frumoasă, soarele ieșia în adevăr din când în când numai, dar' nu era nici-cum frig.

Dumitru era bine astăzi și vesel, Stefan asemenea cânta: și acum se plimbă prin casă recitind tragedii și din Lamartine. Eu fără a fi trist, n'am fost nici-cum vesel, și din pricină, că calul meu nu merge nici acesta decât în trăpșor, avem dureri. Cu toate acestea au fost minute, în care vederea câmpului, care seamănă foarte cu cel românesc, îmi aducea mulțumire. Aci găsirăm o casă care este nouă, nesfîrșită și ruinită; puserăm îndată la ferestri două rogojini; așternurăm alte două, o velințioară și o pătură ce a cumperat acum Stefan, și astfel eată-ne astăzi pentru noaptea aceasta și în raport cu starea țerii sîntem bine.

Acum cinărm și la cină beaurăm câteși trei un pahar de vin în sănătatea mamei Goleșcilor, al cărei nume este astăzi.\*\*\*)

\*) Probabil la „Souveraineté du peuple“ de Flotte, fost oficer de marină, omorît în 1860 în lupta dela Salarno, comandând un corp garibaldian. El jucă un mare rol politic și scrisese cartea citată în 1850, precând era deputat. În 1848 luă o parte activă la revoluția din Februarie și fu unul din cei mai distinși oratori ai clubului presidat de Blanqui și al societăților populare.

\*\*) Dureren, pe care o resimți Rosetti la moartea mamei sale, rămase atât de vie, încât până la moartea sa, ziua de Crăciun era o zi de durere pentru dînsul.

\*\*\*) Aceste note fiind date cu stilul nostru, ziua de care vorbese Rosetti era 18 Decemvrie st. v., adică sfînta Zoe, ziua onomastică a dnei Zoe Goleșcu, muma dlor Stetan, Nicolae, Alexandru și Radu Goleșcu.

Este pe deoparte deprinderea, dar' ori-și-cum, aci sîntem mai bine decât în alte părți; este mai curat; pe jos scânduri și avem și foc în vatra turcească. Preste puțin ne vom culca, căci trebuie să ne sculam pe la 4 oare, dar' nu-mi e somn. Aș voi să cetesc, ca să mă mai distrez, dar' mai bine să mă silesc să adorm.

## VARIETĂȚI.

(Noul fonograf al lui Edison.) În sedința dela 23 l. tr. a academiei franceze, colonelul Gouraud, amic al lui Edison, a arătat academiei noul fonograf, care reproduce ori-ce voce cu cea mai mare fidelitate. Noul aparat este aparatul perfecționat ce-l făcuse Edison înainte de asta cu 40 ani. Deosebirea între noul și vechiul fonograf este aceea, că cel dintîiu se poate pune în legătură cu telefonul și vocea, și astfel se reproduce cu cea mai mare claritate. S'au mai făcut apoi și alte modificări, astfel se poate accelera după voe, ca el să reproducă vorbirea, cântecul ori vre-o musică. Academicianii au rămas încantați de perfecțiunea cu care s'a făcut acest fonograf. Fiecare a vorbit și a cântat și telefonul a produs cu acuratețe tot ce i-s'a transmis. Dl Gouraud a vorbit din Londra cu Edison prin fonograf. Edison este actualmente la New-York, unde lucrează la fundarea mai multor ateliere, în care se face pe fiecare dîi câte 200 aparate de telefon. Vocea lui Edison se audia la Londra dimpreună cu tot sgomotul ce era în atelierul unde el lucra. Fonograful va avea mare influență asupra vieții sociale. Între altele el va face, ca stenografia să nu mai aibă valoare. Fonograful va reproduce cuvîntarea cea mai repede dîșă, și când va fi vorba de a copia din fonograf această vorbire, putem după voe să o moderăm.

## POSTA ULTIMĂ.

Berlin, 21 Maiu n. Regele Umberto a sosit aici la 10 oare 33 minute și a fost primit de împăratul Wilhelm, de toți prinții și de principele de Bismark. Monarchii s'au îmbrățișat și s'au sărutat de repește-ori. Regele Umberto a trecut în revistă compania de onoare. Cancelarul imperiului principele de Bismark a salutat pe ministrul-president Crispi, stringîndu-i mîna de mai multe-ori. Monarchii s'au ureat în trăsura cu patru cai, principele de coroană Victor Emanuel, prințul Henric și principele de coroană german Fritz Eitel în trăsura a doua. Cancelarul imperiului principele de Bismark a seșut împreună cu ministrul-president Crispi. Trupele ce formau spaliar au prezentat și au strigat „Hurrah!“ Pe strade era o mulțime de oameni colosală, coruri de cântăreți și capele de musică. În numele orașului a vorbit primarul-suprem Forckenbeck, exprimînd simpatia Berlinului pentru poporul italian. La *Boucoup de Graces* a răspuns regele Umberto.

Dortmund, 21 Maiu n. Aproape toți lucrătorii de mine au reînceput lucrul.

## SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI“.

București, 22 Maiu n. Introducerea principelui moștenitor în senat a urmat conform programului în modul cel mai serbătoresc. Senatul a oferit o privesc strălucită. Regina a fost cu entusiasm întîmpinată. Moștenitorul tronului a fost salutat decătră president, la ceea-ce moștenitorul a răspuns românesc: El scie bine, căt de mari sînt datorințele ce le are, dar' se va nîsu a le împlini și în cestiuni grave își va lua de model pe unchiul seu, lăsându-se totdeauna inspirat de sentimente naționale. Crede, că va merita iubirea țerii. Vorbirea lui a fost de repește-ori întreruptă prin aprobări vii.

În mesagiul prin care se deschide camera se dîce, că sesiunea va ține patruspredece zile din cauza lucrului câmpului, avînd deputații a se ocupa cu budgetul și cu vre-o câteva proiecte de lege financiare.

Berlin, 22 Maiu n. Ziua festivă de ieri a succed excelent. Regele nu a putut să-și ascundă mișcarea. Entusiasmul populațiunii e grozav.

Zwickau, 22 Maiu n. De ieri s'a proclamat greva în toată forma.

## Bibliografie.

### Armee-Album.

A apărut fascicolul VII. din „Armee-Album“. Cu acest fascicol se încheie tom. I. al Album-ului.

Aceste 7 fascicule conțin portretele și biografiile tuturor membrilor din Casa domnitoare, a tuturor generalilor de artilerie, cavarierie și infanterie (Feldzeugmeister și Feldmarschal-L.).

Administrațiunea Album-ului aduce la cunoscință, că tomul II. va începe să apară mai târziu. Din cauza speselor enorme de publicare, apoi din cauza, că portretele oficerilor, care au să se publice în tomul II., nu s'au putut aduna încă toate, tomul va fi sîstat pe cîtva timp.

Abonienții vor primi păreți pentru Album, legătură fină și tracică în culoare verde, roșie și brună, pentru prețul de 2 fl.

A se adresa la administrația „Armee-Album“-ului, Viena I., Habsburgergasse Nr. 7.

### A apărut:

„Educațiunea națională“, (fascicolul 1), de dl M. B. Caloiannu, profesor la liceul din Craiova.

Acest fascicol conține două capitole: „Educațiunea modernă și națiunea“. „Lumea nouă, școală nouă“.

Lucrarea întreagă va consista din cinci fascicule ce vor apără săptămînal.

### Extrase din „Budapesti Közlöny“.

#### Licitațiuni:

— 4 Iunie st. n. a. c. imobilele vîduvei Rosalia Papolczy născ. Czában decătră trib. reg. din Oradea-mare.

— 17 Iunie st. n. a. c. imobilele lui Francisc Kishalmi decătră trib. reg. din Seghedin.

#### Edicte:

A se înșina pretenșiunile în 45 de zile:

— la rămasul după Alexandru Bodnár (din Karczag) și vîduva Stefan Gál (din Tisza-Vesseny) la trib. reg. din Solnoc;

— la rămasul după Alexandru Elek și și Borbala Boda (din Bichiș) la trib. reg. din Bichiș-Giula;

— la rămasul după vîduva Iuliana Nándor născ. Truscha (din Aradul-vechiu) și Dr. Sigismund Chorin la tribunalul reg. din Arad;

— la rămasul după Emilia Henny (din Sânt-Ana-nouă) la judecătoria cerc. din Șiria.

#### Posturi vacante:

— Un post de conducător clasa a III-a de cărți funduare la tribunalul reg. din Komárom, cu salariu de 800 fl. și relat de cuartir 200 fl. A se adresa în 14 zile la autoritățile competente.

— Un post de magistru postal în Scsavnyik (ett. Sáros), prelungă depunere de 100 fl. caupiune; remunerațiune 180 fl., paușale 40 fl. și ca anmanuare 12 fl. A se adresa în trei săptămîni la direcțiunea postală în Cașovia.

— Un post de magistru postal în Nátalfalva (ett. Zemplén), prelungă 100 fl. depunere de caupiune; remunerațiune 150 fl., paușale 40 fl. și ca anmanuare 15 fl. A se adresa în trei săptămîni la direcțiunea postală în Cașovia.

## LOTERIE.

Tragerea din 22 Maiu st. n.

**Sibiu: 6 45 63 12 8.**

## Calendarul zilei.

11/23 Maiu.

Julian: Mochiu.

Gregorian: Desideriu.

Soarele: răsare 4.15, apune 7.38.

## Buletin meteorologic.

Sibiu, 22 Maiu, 6 oare dimineța.

| Presiunea atmosf. în mm.<br>(Mediul lunar 724.4) | Diferența<br>din<br>proziună | Temperatura<br>după<br>Celsius | Maximul și minimul<br>de temperatură | Direcția<br>vîntului |
|--------------------------------------------------|------------------------------|--------------------------------|--------------------------------------|----------------------|
| 727.2                                            | +2.7                         | +13.1                          | +23.2 - 12.7                         | S                    |

Din țeară, 21 Maiu, 7 oare dimineța.

| Stațiunile: | Presiun.<br>atmosf.<br>în mm. | Tempera-<br>tura<br>Celsius | Vîntul<br>direcția | țaria |
|-------------|-------------------------------|-----------------------------|--------------------|-------|
| Budapesta   | 760                           | +18.0                       | S                  | 1     |
| Sătmar      | 763                           | +18.8                       | NO                 | 1     |
| Ciuj        | 762                           | +12.6                       | NO                 | 2     |
| Orșova      | 765                           | +17.6                       | S                  | 1     |
| Timișoara   | 761                           | +17.2                       | SO                 | 1     |
| Arad        | 761                           | +15.0                       | SO                 | 4     |
| Panciova    | 759                           | +17.8                       | SO                 | 4     |

## Sosiți în Sibiu.

La 22 Maiu n.

Hotel „Neurhner“. Wagner, amplotat din Budapesta. Baumgarten, Franczke, Knopf, Janisch, toți comercianți.

Hotel „Împăratul Romanilor“. Dr. Theodorovits, medic din Sighișoara.

## Economie.

**Agiu la plățirea vămii.** Ministerul r. u. de finance, în înțelegere cu ministerul de finance austriac au hotărît, ca pentru luna lui Iunie agiu la plățirea vămii cu bani de argint în loc de bani de aur să fie de 28 1/2 procente.

**Compania de navigatiune pe Dunăre.** O depeșă primită de compania de navigatiune pe Dunăre anunță, că o plecare a acestei companii va avē loc odată pe săptămîna dela Viena la Constantinopol, prin Ruscine—Varna, în urma unei învoeli ce s'a făcut între Bulgaria și Lloyd austriac.

**Exportul României.** Prin porturile Olteniei s'au exportat în luna lui Martie 1889, după-cum spune buletinul camerei de comerț din Craiova, următoarele cantități de cereale,

Severin. Grâu 3,760.824 chgr. 59—60 livre cu 8—10 lei hect., 345.840 chgr. sēcără.

Corabia. Grâu 86.624 hectolitree, porumb 4948 hect., orz și ovēs 3710.

Calafat. Grâu 3.700.

Cetatea. Grâu 24.195 hect.

Bistreț. Grâu 24.193 hect. și 15.100 hect. porumb.

Bechet. Grâu 608 hect.

Dela 1—20 Aprilie s'au exportat: Severin 435.388 chgr. grâu și 159.075 chgr. porumb. Cetatea 5550 hect. grâu și Bistreț 2150 hect. grâu și 1410 hect. porumb.

**Insolvențe.** Reuniunea creditorilor din Viena anunță următoarele insolvențe: Popper și Compania, firmă comercială în Viena. Emanuel Gretsche, comerciant în Mișcolț. Ludovic Băron, comerciant în Solnoc. Simion Buchwald, băcan în Viena. Carol Holtzer, comerciant în Pöstyén. S. L. Schwarz, firmă comercială în Tirnau. M. D. Wildmann, firmă comercială în Sandek. Sigismund Schaechter în Kolomea.

## Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiile efectuate în 6 Maiu 1889.

Bratu lui Peirano, porumb 850 hect., 6-10 lei. Vasmagides lui Peirano, porumb 900 hect., 6-30 lei. Portocală lui A. Verona, porumb roșu 960 hect., 8-25 lei. Cazanovă lui A. Verona, porumb roșu 1500 hect., 8-35 lei. Negroponte lui I. Corbu, grâu 5000 hect., 10-80 lei. Eisenstein lui Chrisoveloni, ovēs 8 vag. hect., 8-70 lei. Perlea lui Peirano, orz 3150 hect., 4-75 lei. Haracopos lui Peirano, sēcără 2250 hect., 6— lei. Bach lui L. Mendl et Comp., porumb 15.000 hect., 6-55 lei. Embericos lui L. Mendl et Comp., porumb 7000 hect., 6-27 1/2 lei. Haracopos lui Zerman, grâu 7000 hect., 9-40 lei. V. Sassu lui Carnevali, porumb roșu 1250 hect., 8-20 lei. Dimitriadi lui Fanciotti, porumb roșu 700 hect., 7-05 lei. Lombardo lui Carnevali, porumb roșu 1400 hect., 7-70 lei. Leiburu lui M. Cohen, porumb roșu 1000 hect., 6-52 1/2 lei. L. Marris lui Peirano, orz 2000 hect., 4— lei. I. Dreyfuss et Comp. lui A. Verona, orz 700 hect., 4-85 lei.

Operațiile efectuate în 7—8 Maiu 1889.

Haracopo lui M. Cohen, grâu 9580 hect., 11-50 lei. Haracopo lui Graff, grâu 3150 hect., 7-50 lei. Zuclos lui M. Cohen, grâu 3000 hect., 8-05 lei. Archondi lui Negroponte, grâu 3000 hect., 7-50 lei. Vronis lui G. Mendl, grâu 3700 hect., 10-02 1/2 lei. Sassu lui Marchetto, grâu 1300 hect., 9-10 lei. Sassu lui Millas, grâu 1100 hect., 8-25 lei. Marghiloman lui Christoforato, grâu 900 hect., 10-15 lei. Chrisoveloni lui Feitler, grâu 2500 hect., 9-90 lei. Emberico lui Petricioni, grâu 3900 hect., 10-10 lei. M. Cohen lui Petricioni, grâu 7400 hect., 10— lei. Chrisoveloni lui Marchetto, grâu 5800 hect., 9— lei. Politis lui Kirschen, grâu 3320 hect., 9-32 1/2 lei. Marghiloman lui Feitler, grâu 1970 hect., 10-05 lei. Carandino lui Manari, grâu 3600 hect., 9-30 lei. Cațica lui Graff, grâu 1520 hect., 7-45 lei. Sassu lui Carnevali, porumb roșu 1000 hect., 8-70 lei. Wamvuris lui Sgardelli, porumb roșu 2250 hect., 7-30 lei. Embericos lui Carnevali, grâu 2300 hect., 9-60 lei. Portocala lui L. Dreyfuss, meu 500 hect., 5-70 lei.

## Prețul mărfurilor.

Înșgul de rimători în Steinbrach. În 20 Maiu n. s'a notat: unguresci bătărâni grei 55.— cr. până 55 1/2 cr., unguresci grei, tineri 57.— cr. până 58 1/2 cr., de mijloc 56.— cr. până 57 1/2 cr., ușori 54.— cr., până 55.— cr., marfă țărănească, grea — cr., până — cr., de mijloc 54.— cr., până 54 1/2 cr., ușoară 52.— cr. până 55 1/2 cr., românesci, de Bakony, grei 53.— cr. până 55 1/2 cr., transito, de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr., până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc 54.— cr. până 54 1/2 cr., transito ușori 53 cr. până 53 1/2 cr., îngrășăți cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpăniți dela gară.

## Bursa de mărfuri din Budapesta dela 20 Maiu 1889.

| Sămînțe                    |                      | Qualitatea per Hect. | Prețul per 100 chilogr. | Qualitatea per Hect.    | Prețul per 100 chilogr. |
|----------------------------|----------------------|----------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------------|
|                            |                      | dela                 | pînă                    | dela                    | pînă                    |
| Grâu                       |                      |                      |                         |                         |                         |
| Bănățenesc, nou            |                      | —                    | —                       | —                       | —                       |
| Grâu dela Tisa             |                      | —                    | 7.20                    | 7.40                    | —                       |
| Grâu dela Pesta            |                      | —                    | 7.25                    | 7.35                    | —                       |
| Grâu de Alba-regală        |                      | —                    | 7.25                    | 7.35                    | —                       |
| Grâu de Bácska             |                      | —                    | 7.15                    | 7.35                    | —                       |
| Unguresc de Nord           |                      | —                    | 7.20                    | 7.40                    | —                       |
| Sămînțe, vechi ori noue    |                      | Soiul                | Qualitatea per Hect.    | Prețul per 100 chilogr. | dela pînă               |
| Sēcără                     |                      |                      | 70—72                   | 5.90                    | 6.10                    |
| Orz                        |                      | Nutref, de vinars    | 60—62                   | 5.8                     | 6.30                    |
| " "                        |                      | de bere              | 62—64                   | 6.30                    | 7.10                    |
| Ovės                       |                      | —                    | 64—66                   | 7.35                    | 8.50                    |
| Cucuruz (porumb)           |                      | bănăț.               | 39—41                   | 5.25                    | 5.70                    |
| " "                        |                      | de altsoi            | 75                      | 4.45                    | 4.65                    |
| Hrîșcă                     |                      | " "                  | 73                      | 4.70                    | 4.75                    |
| " "                        |                      | " "                  | —                       | 5.40                    | 5.75                    |
| Marfă pe termen.           | Grâu                 | de primă.            | 6.95                    | 7.00                    |                         |
|                            | Cucuruz              | de toam.             | 7.19                    | 7.21                    |                         |
|                            | Ovės                 | ful. Aug.            | 4.78                    | 4.79                    |                         |
|                            | " "                  | Maui-Iun.            | —                       | —                       |                         |
|                            |                      | de toam.             | 5.30                    | Marfă per 100 chilogr.  | 4.79                    |
|                            |                      | de primă.            | —                       | 5.30                    | 5.41                    |
| Produse diverse            |                      | Soiul                | Cursul                  |                         |                         |
|                            |                      |                      | dela                    | pînă                    |                         |
| Prețuri pe 100 chilograme. | Sem. de trif.        | Lucernă ungurească   | 60.—                    | 66.—                    |                         |
|                            | " "                  | franceză             | —                       | —                       |                         |
|                            | " "                  | italiană             | —                       | —                       |                         |
|                            | Oleu de rap.         | roșie                | 42.—                    | 46.—                    |                         |
|                            | Oleu de in           | refinat              | 36.—                    | 36.50                   |                         |
|                            | Uns. de porc         | dela Pesta           | 64.50                   | 65.—                    |                         |
|                            | Slănină              | dela țeară           | 53.—                    | 54.—                    |                         |
|                            | Sîn                  | sventată             | 59.—                    | 60.50                   |                         |
|                            | Prune                | afumată              | 56.—                    | 57.—                    |                         |
|                            | Licitar              |                      | 33.50                   | 34.50                   |                         |
|                            | Nuci                 | din Bosnia, în buți  | 10.25                   | 18.50                   |                         |
|                            | Gogoși               | din Sêrbia, în saci  | 16.50                   | 16.75                   |                         |
|                            | " "                  | slavon, nou          | 16.—                    | 16.25                   |                         |
|                            | Miere                | bănățenesc           | —                       | —                       |                         |
|                            | " "                  | din Ungaria          | —                       | —                       |                         |
|                            | Ceară                | unguresci            | —                       | —                       |                         |
|                            | Spirit               | sêrbesci             | —                       | —                       |                         |
|                            | " "                  | brută                | 29.50                   | 30.—                    |                         |
| " "                        | galbînă străcurată   | 33                   | 34.—                    |                         |                         |
| " "                        | de Rosenau           | 115.                 | 117.                    |                         |                         |
| " "                        | brut                 | 14.—                 | 15.—                    |                         |                         |
| " "                        | Drojdiiute de spirit | 18.50                | 19.—                    |                         |                         |

## Cursul pieței din Sibiu.

din 22 Maiu st. n. 1889.  
Hârtie-monetă română . . . . . Camp. 9.25 vînd. 9.35  
Lire turcesci . . . . . „ 10.50 „ 10.60  
Imperiali . . . . . „ 9.52 „ 9.62  
Ruble rusești . . . . . „ 1.24 „ 1.26

## Bursa de Budapesta

din 21 Maiu st. n. 1889.  
Renta de aur ung. 6% . . . . . 102.30  
„ „ 4% . . . . . 97.40  
„ hârtie 5% . . . . . 141.75  
Împrumutul căilor ferate ung. . . . . 100.—  
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune) . . . . . 100.—  
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune) . . . . . 100.—  
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune) . . . . .



Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiu, sub responsabilitatea lui **Michail Gernla**.